

Απασχόληση – Ανεργία

Η σωρευτική υποχώρηση του ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές) κατά ένα ποσοστό που υπερέβη το **23%** στο διάστημα 2009-2013 είχε άμεσο αντίκτυπο στην αγορά εργασίας, με τις δυσμενείς συνέπειες να πλήττουν κυρίως τον ιδιωτικό τομέα.

Ωστόσο, έπειτα από τη δραματική **μείωση της απασχόλησης** τα δύο προηγούμενα έτη (-8,9% το 2012 και -7,6% το 2011), το 2013 παρατηρήθηκε αξιόλογη **επιβράδυνση του ρυθμού μείωσής της**. Στη σταδιακή σταθεροποίηση της απασχόλησης εκτιμάται ότι συνέβαλε ο σημαντικός περιορισμός του κόστους εργασίας για τις επιχειρήσεις (π.χ. μείωση του κατώτατου μισθού), καθώς και η αναδιάρθρωση της απασχόλησης προς τις πιο ευέλικτες μορφές της.

Παρά ταύτα, ο **λόγος «άνεργοι/απασχολούμενοι»** εξακολουθεί να διαμορφώνεται σήμερα σε υψηλά επίπεδα (**38,5%** το Α' Τρίμηνο 2014), με αποτέλεσμα σε κάθε πέντε εργαζομένους να αντιστοιχούν σχεδόν δύο άνεργοι. Η ύπαρξη ανέργων ακόμα και με υψηλότατο επίπεδο εκπαίδευσης και η παράταση της ύφεσης, φαίνεται ότι έχουν μετατρέψει την ανεργία σε «πάγιο» χαρακτηριστικό της ελληνικής οικονομίας.

Σε αυτές τις συνθήκες είναι σημαντικό να δοθεί μια σαφής εικόνα των εξελίξεων και τάσεων σχετικά με το μέτωπο της απασχόλησης και ιδιαίτερα εκείνο της ανεργίας, η οποία επηρεάζει σοβαρά τις προοπτικές εξέλιξης, σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο.

Απασχόληση – Εργατικό Δυναμικό

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Ελληνική Στατιστική Αρχή), ο **μέσος αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε κατά 4,9%** (182 χιλ. άτομα) το 2013 σε σχέση με το 2012. Η κάμψη της απασχόλησης συνεχίζεται και το 2014, με σαφώς μειούμενο ωστόσο ρυθμό, αφού ο αριθμός των απασχολούμενων κατά το Α' Τρίμηνο του έτους μειώθηκε σε 3.483,7 χιλ., που συνεπάγεται ότι σε ένα μόνο έτος υπήρξε **νέα απώλεια 20,5 χιλ. θέσεων εργασίας**.

Με βάση τα στοιχεία των **ροών μισθωτής απασχόλησης** στον ιδιωτικό τομέα (πηγή: Πληροφοριακό Σύστημα «Εργάνη» του Υπουργείου Εργασίας), η επιβράδυνση του ρυθμού μείωσης της απασχόλησης προήλθε από την άνοδο των προσλήψεων και όχι τόσο από τη μείωση των καταγγελιών συμβάσεων εργασίας. Μετά από συνεχή εμφάνιση αρνητικού ισοζυγίου προσλήψεων και αποχωρήσεων την περίοδο 2007-2012, το 2013 οι προσλήψεις μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα υπερέβησαν τις αποχωρήσεις κατά **133 χιλιάδες**. Ένα συστηματικά θετικό ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα είναι σημαντικό και για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Είναι ενδεικτικό ότι η ανάκαμψη των προσλήψεων μετά το Β' τρίμηνο του 2013, σε συνδυασμό με την εντατικοποίηση των ελέγχων για την ανασφάλιστη εργασία και την αύξηση των σχετικών προστίμων, συνέβαλαν στην

αύξηση των μηνιαίων εσόδων του ΙΚΑ τον Ιανουάριο του 2014, για πρώτη φορά από το 2009.

Την τριετία 2011-2014 (Α' Τρίμηνο) η συνολική μείωση των θέσεων εργασίας διαμορφώθηκε σε **681,8 χιλ.** (διάγραμμα 1). Το γεγονός αυτό αποτελεί το σημαντικότερο ίσως αντίκτυπο της βαθιάς οικονομικής ύφεσης που έπληξε τη χώρα. Οι μειώσεις στην απασχόληση έχουν προέλθει σε πολλές περιπτώσεις και από την **παύση λειτουργίας των επιχειρήσεων** (οι οποίες δεν επιβίωσαν λόγω της οικονομικής ύφεσης) και όχι μόνον από τον περιορισμό του αριθμού των απασχολούμενων.

Σχετικά με τη σύνθεση, το **εργατικό δυναμικό** των 4.826 χιλ. ατόμων της Ελλάδος αντιστοιχεί στο 52% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (άτομα ηλικίας > 15 ετών), ενώ ο **αριθμός των απασχολούμενων**, ο οποίος διαμορφώθηκε σε **3.483,7 χιλ. άτομα** (Α' Τρίμηνο 2014) αντιστοιχεί στο **38%** του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας (διάγραμμα 2, πίνακας 1).

Από την άλλη πλευρά, κατά το Α' Τρίμηνο του 2014, 4.469,8 χιλ. άτομα (το 48% του παραγωγικού πληθυσμού) δεν ήταν ενταγμένα στην αγορά εργασίας, ήταν δηλαδή **οικονομικά μη ενεργοί**.

Αναλύοντας τα τριμηνιαία στοιχεία που δημοσιεύει η ΕΛ.ΣΤΑΤ., παρατηρείται ότι η αύξηση της ανεργίας από τις αρχές του 2009 έως τα μέσα του 2010 δεν προήλθε μόνο από τη μείωση της απασχόλησης, αλλά και από την αύξηση του **εργατικού δυναμικού** (διάγραμμα 3).

Αντίθετα, από το 2011 καταγράφεται συνεχής μείωση του εργατικού δυναμικού, το οποίο μέχρι και το Α' Τρίμηνο του 2014 κυμάνθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με τη διετία 2009-2010.

Εξετάζοντας τις μεταβολές στον αριθμό των απασχολούμενων φαίνεται ότι, ενώ αρχικά η μείωση αφορούσε κυρίως τους άνδρες απασχολούμενους, στη συνέχεια η κρίση έπληξε και τη γυναικεία απασχόληση με διαρκώς αυξανόμενο ρυθμό. Λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβολές στην απασχόληση κάθε τριμήνου σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στη συνολική απώλεια της απασχόλησης αυξήθηκε σταδιακά την τελευταία τριετία και κάλυψε περίπου το **50%** του συνόλου, το Δ' τρίμηνο του 2013. Αντίθετα, το Α' τρίμηνο του 2014 η συνολική απώλεια των θέσεων απασχόλησης προήλθε αποκλειστικά από τους άνδρες. Σε γενικές γραμμές, η μείωση αφορά σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, με ελάχιστες εξαιρέσεις, ωστόσο μεγαλύτερες μειώσεις (σε απόλυτα μεγέθη) καταγράφονται το τελευταίο χρόνο στις ηλικιακές ομάδες 30-44 και 25-29 (πίνακας 2).

Ο αριθμός των μερικώς απασχολούμενων εργαζομένων παρουσίασε, σε γενικές γραμμές, αύξηση την τελευταία διετία (πίνακας 3). Ειδικότερα, **το ποσοστό της μερικής απασχόλησης βαίνει αυξανόμενο τα τελευταία χρόνια** και ανήλθε σε **9,2%** το Α' Τρίμηνο του 2014, από 6,2% το Α' Τρίμηνο του 2009 (διάγραμμα 4). Από το

υποσύνολο αυτό των εργαζομένων (9,2%), το 63% έκανε τη συγκεκριμένη επιλογή διότι δεν μπόρεσε να βρει πλήρη απασχόληση.

Η αρνητική οικονομική συγκυρία αν και αρχικώς έπληξε κυρίως τους μισθωτούς απασχολούμενους (πίνακας 4), καθώς εντεινόταν η κρίση στην Ελλάδα επηρέασε και όλες τις κατηγορίες των αυτοαπασχολούμενων, ακόμα και την κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων χωρίς προσωπικό (στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι εργαζόμενοι με δελτίο παροχής υπηρεσιών).

Ένα στοιχείο που χαρακτήριζε την αγορά εργασίας στις αρχές της οικονομικής κρίσης ήταν η συνεχής **αύξηση** του ποσοστού **των προσωρινά απασχολούμενων**. Συγκεκριμένα, το **ποσοστό της προσωρινής εργασίας** (ως προς το σύνολο των μισθωτών) ανέρχονταν (το Δ' Τρίμηνο του 2010) σε **12,3%**, ενώ τρία έτη πριν ήταν 10,7%. Ωστόσο, στη συνέχεια το ποσοστό των προσωρινά απασχολούμενων περιορίστηκε, με αποτέλεσμα να κυμανθεί σε επίπεδα κάτω του 10% τη διετία 2012-2013 (9,9% το Δ' Τρίμηνο του 2013, διάγραμμα 5). Η αύξηση του ποσοστού της προσωρινής απασχόλησης τα προηγούμενα έτη ουσιαστικά επήλθε ως πρώτη αντίδραση αρκετών επιχειρήσεων στην κρίση, με την υποκατάσταση των μόνιμων εργαζομένων με προσωρινά απασχολούμενους. Εντούτοις, στη συνέχεια, η ένταση της οικονομικής ύφεσης πιθανολογείται ότι οδήγησε αρκετές επιχειρήσεις στη μείωση

ακόμη και των προσωρινά απασχολούμενων.

Όπως διαπιστώνεται από τα στοιχεία της έρευνας, η **προσωρινή εργασία** παρουσιάζει έντονη εποχικότητα. Συγκεκριμένα, παρατηρείται αύξησή της το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο κάθε έτους, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση της τουριστικής κίνησης το συγκεκριμένο διάστημα.

Περαιτέρω, θα πρέπει να συνυπολογιστεί και η μεγάλη διείσδυση των συμβάσεων μερικής απασχόλησης και εκ περιτροπής εργασίας και γενικότερα των ελαστικών μορφών απασχόλησης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Πληροφοριακού Συστήματος «Εργάνη», οι **συμβάσεις εργασίας μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης που αφορούσαν νέες προσλήψεις** στον ιδιωτικό τομέα διαμορφώθηκαν σε **571,6 χιλ.** την περίοδο Μάρτιος '13-Φεβρουάριος '14, καλύπτοντας πλέον το **47%** των συνολικών νέων προσλήψεων. Το αντίστοιχο ποσοστό κυμαίνονταν μόλις στο 21% το 2009.

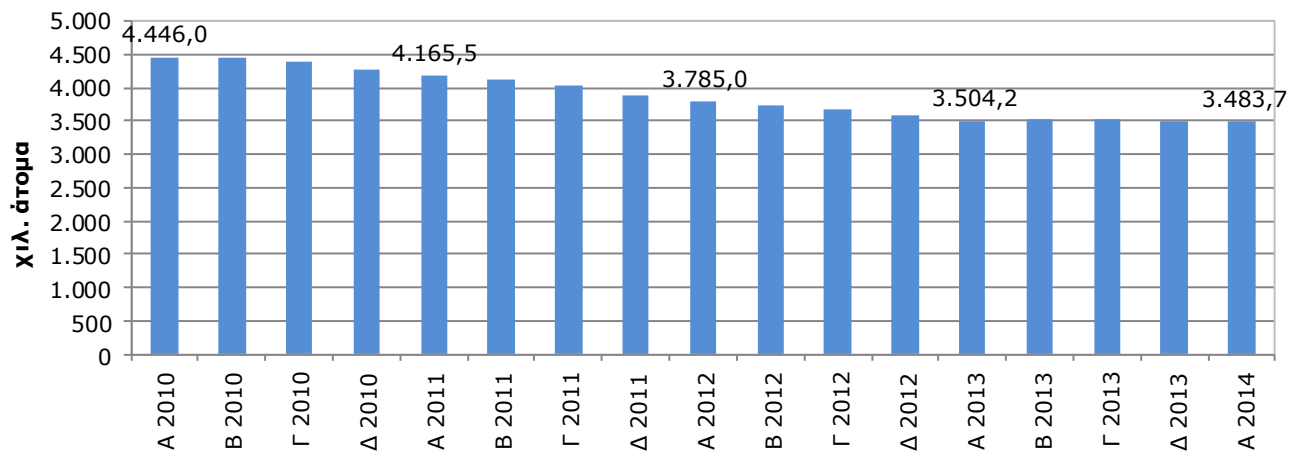
Επιπλέον, εξετάζοντας τις μεταβολές της απασχόλησης ανά μορφωτικό επίπεδο, διαπιστώνεται ότι η κρίση έπληξε τους απασχολούμενους κάθε μορφωτικού επιπέδου, με **εξαιρέση αυτούς με διδακτορικό ή μεταπτυχιακό**, οι οποίοι επηρεάστηκαν σε μικρότερο βαθμό (πίνακας 5). Ειδικότερα, κατά κύριο λόγο μειώνονται οι απασχολούμενοι με **απολυτήριο δημοτικού** και αυτοί με **απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης**. Όσον αφορά στην

υψηλότερη «ανθεκτικότητα» που εμφανίζει η απασχόληση των κατόχων μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου, αυτή αποδίδεται στην υποκατάσταση εργαζομένων με λιγότερα εκπαιδευτικά προσόντα και όχι απαραίτητα στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης με απαιτήσεις υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου.

Τέλος, αναφορικά με τη μείωση της απασχόλησης σε κλαδικό επίπεδο (πίνακας 6), σύμφωνα με τα στοιχεία του Α' Τριμήνου του 2014 αυτή προήλθε κυρίως από τους κλάδους των **κατασκευών** (-21,4 χιλ. άτομα σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2013), της **μεταποίησης** (-14,0 χιλ. άτομα) και του **χονδρικού-λιανικού εμπορίου** (-13,8 χιλ. άτομα). Αντίθετα, η υψηλότερη αύξηση απασχόλησης παρουσιάστηκε στους κλάδους της **εκπαίδευσης** (+20,9 χιλ. άτομα) και των **διοικητικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων** (+14,4 χιλ. άτομα).

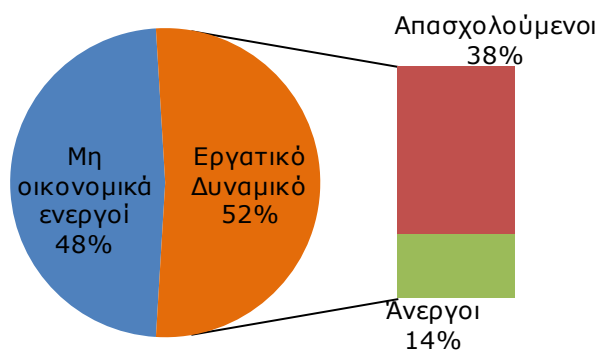
Ενδεικτικό της εικόνας αλλαγής που καταγράφεται στην αγορά εργασίας κατά το τελευταίο έτος, είναι το γεγονός ότι το Α' τρίμηνο του 2014 ένδεκα (11) από τους συνολικά 21 ευρύτερους κλάδους της εγχώριας οικονομίας παρουσίασαν αύξηση απασχόλησης, έναντι μόλις δύο κλάδων την αντίστοιχη περίοδο 2013/12.

Διάγραμμα 1. Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων (2010-2014)

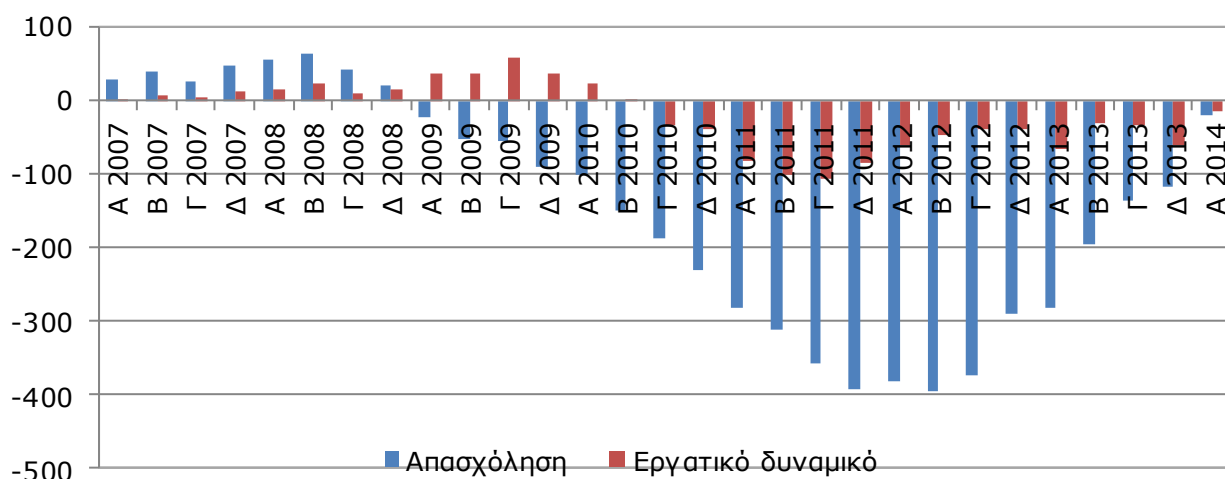
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 2. Κατανομή του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας κατά το Α' Τρίμηνο του 2014

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

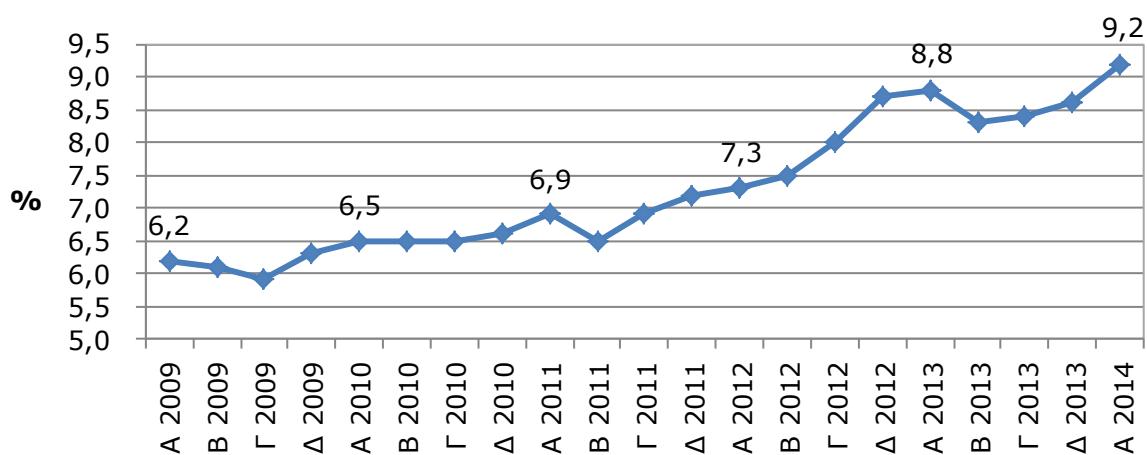
Διάγραμμα 3. Ετήσιες Μεταβολές απασχόλησης και εργατικού δυναμικού (2007-2014)

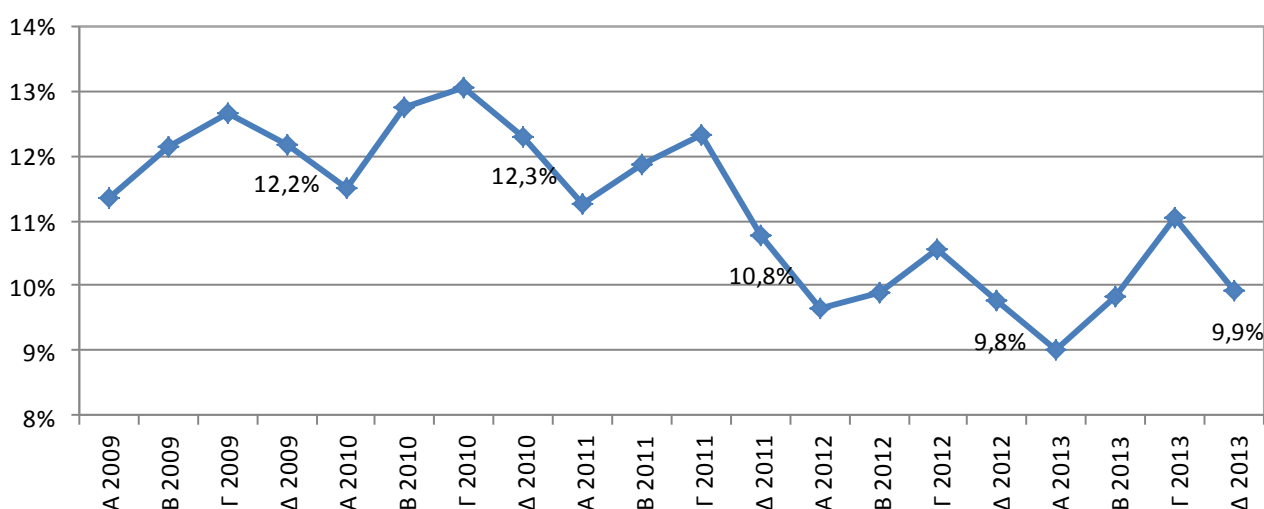
Μεταβολές: σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 4. Ποσοστό (%) μερικής απασχόλησης (2009-2014)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 5. Ποσοστό προσωρινής απασχόλησης (2009-2013)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 1. Πληθυσμός της Ελλάδας και κατάσταση απασχόλησης (2013, 2014)

Α΄ Τρίμηνο 2013					Β΄ Τρίμηνο 2013				
Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί
9.316,5	4.840,2	3.504,2	1.336,0	4.476,3	9.311,7	4.862,9	3.535,0	1.327,9	4.448,8
Γ΄ Τρίμηνο 2013					Δ΄ Τρίμηνο 2013				
Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό	Απασχο- λούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί
9.307,1	4.854,0	3.533,7	1.320,3	4.453,1	9.302,7	4.817,1	3.479,9	1.337,2	4.485,6
Α΄ Τρίμηνο 2014									
Πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας	Εργατικό Δυναμικό		Απασχολούμενοι		Άνεργοι		Μη οικονομικά ενεργοί		
9.295,8	4.826,0		3.483,7		1.342,3		4.469,8		
Σε χιλ. άτομα									
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού									

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 2 Ετήσιες μεταβολές στην απασχόληση ανά φύλο, ομάδες ηλικιών (2011 - 2014) ανά 3μηνο

	A 2011	B 2011	Γ 2011	Δ 2011	A 2012	B 2012	Γ 2012	Δ 2012	A 2013	B 2013	Γ 2013	Δ 2013	A 2014
Σύνολο	-280,5	-312,3	-357,2	-391,6	-380,5	-394,3	-372,8	-289,9	-280,8	-194,9	-134,3	-117,1	-20,5
15-19	-14,6	-9,4	-6,5	-2,2	1,5	-1,8	-4,5	-5,6	-6,6	-4,6	-2,5	-1,4	0,0
20-24	-32,6	-46,0	-49,0	-48,3	-46,5	-34,2	-36,6	-25,4	-22,5	-18,7	-5,1	-1,1	3,2
25-29	-81,5	-81,4	-82,5	-75,4	-73,2	-72,2	-65,5	-51,0	-48,9	-59,1	-55,6	-49,7	-20,9
30-44	-98,6	-113,2	-123,1	-140,4	-136,7	-161,2	-154,7	-142,7	-126,2	-79,8	-56,7	-43,5	-22,4
45-64	-50,1	-58,3	-85,1	-111,2	-106,1	-106,9	-96,1	-52,3	-66,3	-26,3	-11,9	-21,6	16,2
65 +	-3,1	-3,8	-11,0	-14,3	-19,4	-18,0	-15,4	-12,8	-10,2	-6,5	-2,5	0,1	3,4
Άνδρες	-188,9	-186,9	-216,5	-249,0	-233,2	-249,1	-230,0	-175,7	-169,8	-110,7	-72,9	-58,5	-20,5
15-19	-9,1	-4,4	-2,3	-0,8	1,9	-1,9	-2,6	-2,3	-4,3	-2,7	-3,3	-2,7	-1,7
20-24	-19,9	-29,2	-31,3	-27,1	-26,3	-18,4	-18,9	-13,4	-11,8	-11,1	-2,8	-0,5	-0,6
25-29	-45,4	-37,9	-42,6	-42,6	-42,6	-48,6	-42,4	-35,1	-31,0	-31,7	-32,6	-24,0	-12,7
30-44	-71,7	-69,2	-70,8	-89,9	-82,5	-100,6	-100,3	-81,8	-69,0	-36,0	-19,8	-15,8	-11,0
45-64	-40,2	-43,1	-61,6	-76,8	-70,4	-67,7	-56,6	-36,7	-46,0	-25,2	-11,6	-12,8	2,7
65 +	-2,7	-3,0	-7,9	-11,8	-13,3	-12,0	-9,2	-6,4	-7,8	-4,0	-2,7	-2,8	2,9
Γυναίκες	-91,5	-125,3	-140,7	-142,7	-147,3	-145,3	-142,8	-114,2	-111,0	-84,1	-61,5	-58,6	0,0
15-19	-5,6	-5,0	-4,2	-1,4	-0,4	0,1	-1,9	-3,3	-2,4	-1,9	0,8	1,3	1,7
20-24	-12,7	-16,9	-17,7	-21,2	-20,2	-15,8	-17,7	-12,1	-10,7	-7,5	-2,3	-0,6	3,8
25-29	-36,1	-43,5	-39,9	-32,8	-30,7	-23,7	-23,1	-15,9	-17,8	-27,3	-23,1	-25,7	-8,2
30-44	-26,8	-44,1	-52,4	-50,4	-54,3	-60,6	-54,4	-60,9	-57,2	-43,8	-36,8	-27,7	-11,4
45-64	-9,9	-15,2	-23,3	-34,4	-35,6	-39,2	-39,6	-15,6	-20,4	-1,1	-0,3	-8,8	13,5
65 +	-0,4	-0,8	-3,1	-2,5	-6,1	-6,0	-6,2	-6,4	-2,5	-2,5	0,3	2,9	0,6

Μεταβολές: σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 3 Ετήσιες μεταβολές της πλήρους και της μερικής απασχόλησης ανά 3μηνο (2011-2014)

	A 2011	B 2011	Γ 2011	Δ 2011	A 2012	B 2012	Γ 2012	Δ 2012	A 2013	B 2013	Γ 2013	Δ 2013	A 2014
Σύνολο	-280,5	-312,3	-357,2	-391,6	-380,5	-394,3	-372,8	-289,9	-280,8	-194,9	-134,3	-117,1	-20,5
Πλήρης Απασχόληση	-279,1	-293,7	-349,8	-388,4	-369,5	-403,3	-388,0	-320,7	-311,9	-209,1	-138,1	-106,2	-32,8
Μερική Απασχόληση	-1,4	-18,6	-7,5	-3,3	-11,0	9,0	15,2	30,9	31,1	14,2	3,9	-11,0	12,3

Μεταβολές: σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 4 Ετήσιες μεταβολές της απασχόλησης ανά θέση στο επάγγελμα ανά 3μηνο (2011 - 2014)

Κατηγορία	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό	-31,0	-31,6	-34,7	-38,8	-51,2	-50,8	-52,8	-44,7	-36,0	-32,6	-17,0	-22,2	-16,2
Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό	-30,9	-28,0	-43,0	-33,0	-36,7	-27,8	-15,0	-31,1	-18,5	-15,1	-12,9	-9,4	-6,5
Μισθωτός (με μισθό ή ημερομίσθιο)	-189,8	-241,2	-244,5	-286,7	-252,9	-269,3	-274,4	-184,9	-207,2	-135,6	-95,6	-70,9	13,1
Βοηθός στην οικογενειακή επιχείρηση	-28,8	-11,6	-35,0	-33,2	-39,7	-46,3	-30,5	-29,2	-19,1	-11,7	-8,8	-14,6	-10,9
Σύνολο	-280,5	-312,3	-357,2	-391,6	-380,5	-394,3	-372,8	-289,9	-280,8	-194,9	-134,3	-117,1	-20,5

Μεταβολές: σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 5 Ετήσιες μεταβολές της απασχόλησης ανά επίπεδο εκπαίδευσης και ανά τρίμηνο (2011- 2014)

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	6,4	2,4	12,0	16,5	22,6	31,1	18,4	9,7	-10,3	-13,9	-5,4	0,1	15,7
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	-17,2	-20,7	-32,7	-49,2	-49,4	-50,8	-36,1	-24,8	-21,2	-4,0	5,9	3,2	-9,5
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν.Επαγ. Εκπαίδευσης	-35,8	-55,6	-49,5	-57,7	-59,2	-48,1	-78,5	-44,0	-66,6	-57,0	-8,9	-21,8	36,8
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	-71,6	-81,7	-99,9	-104,9	-122,8	-126,1	-107,3	-73,4	-49,7	-15,0	-32,2	-38,3	-29,8
Απολυτήριο Γυμνασίου	-53,4	-43,7	-40,0	-44,4	-33,6	-48,4	-58,0	-59,4	-58,6	-52,6	-38,1	-21,5	-6,9
Απολυτήριο Δημοτικού	-102,8	-107,6	-135,8	-139,3	-126,8	-137,4	-102,4	-90,3	-70,4	-49,3	-55,6	-38,5	-28,4
Μερικές τάξεις Δημοτικού	-6,7	-7,0	-8,2	-8,6	-6,4	-5,4	-2,2	-1,8	-1,0	-2,8	-1,9	-2,2	-0,1
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	0,6	1,5	-3,2	-4,1	-4,8	-9,2	-6,6	-5,8	-3,1	-0,3	1,8	1,8	1,7
Σύνολο	-280,5	-312,3	-357,2	-391,6	-380,5	-394,3	-372,8	-289,9	-280,8	-194,9	-134,3	-117,1	-20,5

Μεταβολές σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας 6 Ετήσιες μεταβολές της απασχόλησης σε κλαδικό επίπεδο ανά 3μηνο (2011-2014)

Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Πρωτογενής Τομέας													
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	-44,8	-43,0	-48,2	-38,1	-32,1	-19,3	-15,6	-13,7	-5,4	-3,2	7,1	3,7	4,2
Δευτερογενής Τομέας													
Ορυχεία και Λατομεία	-2,4	-2,9	-0,9	-2,1	0,5	-0,2	0,4	-1,2	-1,2	0,8	-3,7	-1,8	0,3
Μεταποίηση	-48,5	-71,8	-50,4	-63,6	-67,4	-59,7	-64,9	-41,1	-38,5	-24,2	-22,9	-21,2	-14,0
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού & κλιματισμού	-2,9	-5,0	-0,6	1,4	1,0	3,3	2,1	0,9	3,6	0,9	-0,3	2,6	0,0
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	-4,7	-4,6	-9,1	-7,1	-4,4	-7,9	-3,5	-2,3	-3,1	3,2	0,7	0,9	3,7
Κατασκευές	-76,0	-69,5	-78,3	-71,5	-49,1	-49,9	-39,1	-41,5	-43,5	-43,4	-39,2	-28,1	-21,4
Τριτογενής Τομέας													
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	-12,4	-35,7	-62,9	-77,2	-93,1	-99,3	-86,8	-75,0	-52,3	-32,0	-21,8	-26,7	-13,8
Μεταφορά και αποθήκευση	-15,6	-1,0	-12,2	-18,7	-15,8	-25,6	-14,4	-16,8	-9,4	-4,7	-9,3	2,5	0,4
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	-19,5	-1,9	-18,5	-11,2	-14,3	-29,9	-22,9	-27,1	-21,8	-11,0	-10,2	-8,7	12,6
Ενημέρωση και επικοινωνία	-7,0	-9,8	-13,5	-16,2	-10,6	-8,3	-4,3	8,4	3,5	5,2	8,9	-0,1	-2,3
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	-3,0	-5,1	-2,2	2,1	4,3	9,8	-10,0	-14,6	-14,1	-10,5	5,0	3,5	0,6
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	-2,4	-2,0	0,3	1,8	0,9	1,8	-0,2	-2,0	-3,1	-4,0	-2,4	-1,8	0,4
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	-10,5	-5,6	1,0	1,1	1,0	5,7	7,9	1,1	-20,9	-23,8	-17,1	-20,0	-5,3
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	9,6	7,4	-3,4	-5,9	-8,9	-10,5	-10,1	-10,1	-12,5	-12,4	-0,7	3,9	14,4
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	-4,3	-12,7	-13,8	-29,3	-35,2	-44,7	-35,4	2,5	-6,6	7,1	4,0	-11,0	-2,5
Εκπαίδευση	-26,3	-21,6	-9,1	-12,5	-3,5	-9,5	-17,6	-25,7	-34,0	-23,8	-13,1	8,8	20,9
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	-2,7	-12,3	-5,4	-10,3	-12,6	-10,3	-24,3	-11,5	-11,2	-9,7	-10,4	-11,6	-13,1
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	-1,0	-1,2	-2,7	-1,5	-5,1	-7,2	-9,5	-6,8	1,5	-0,3	2,8	6,3	1,2
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	-0,2	-0,9	-5,7	-6,5	-10,5	-12,1	-8,7	-4,7	-4,0	-4,2	-5,2	-12,8	-3,2
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	-6,2	-13,4	-22,7	-26,7	-25,9	-20,9	-14,9	-8,3	-6,7	-4,2	-5,9	-5,9	-3,6
Δραστηριότητες ετερόδοικων οργανισμών και φορέων	0,3	0,5	1,0	0,4	-0,1	0,2	-1,0	-0,4	-0,9	-0,8	-0,4	0,0	0,2
Σύνολο	-280,5	-312,3	-357,2	-391,6	-380,5	-394,3	-372,8	-289,9	-280,8	-194,9	-134,3	-117,1	-20,5

Μεταβολές σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Ανεργία

Ο αριθμός των ανέργων στη χώρα μας συνέχισε να αυξάνεται και κατά το 2013, με μειωμένο ωστόσο ρυθμό σε σχέση με την προηγούμενη διετία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., το Α' Τρίμηνο του 2014 ο **αριθμός των ανέργων** ανήλθε σε **1.342.299** άτομα, αυξημένος οριακά σε σχέση τόσο με το Δ' Τρίμηνο του 2013 (0,4%) όσο και με το Α' Τρίμηνο του 2013 (0,5% - διάγραμμα 6).

Το **μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε δραματικά** την τελευταία τετραετία, ανερχόμενο σε **27,5% το 2013**, υψηλότερο κατά **3,1** ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2012 και κατά σχεδόν δέκα μονάδες σε σχέση με το 2011 (διάγραμμα 7). Το τελευταίο τρίμηνο του 2013 το ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο **27,8%**, ενώ στα ίδια επίπεδα διατηρήθηκε και κατά το πρώτο τρίμηνο του 2014.

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, η ύφεση επηρέασε αρχικά περισσότερο την πιθανότητα εξόδου από την ανεργία αλλά σταδιακά (και με εντεινόμενο ρυθμό) επηρέασε και τη δυνατότητα παραμονής στην απασχόληση. Πιο συγκεκριμένα, η **πιθανότητα παραμονής στην ανεργία** σε δύο διαδοχικά έτη αυξήθηκε, από 69% το 2008 σε 78% το 2010 και **87%** το 2012. Αντίθετα, η τάση σταθεροποίησης της απασχόλησης το 2013, αποτυπώνεται και στην αύξηση της πιθανότητας παραμονής στην απασχόληση για δύο διαδοχικά έτη, ιδιαίτερα κατά το β' εξάμηνο του 2013.

Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις βραχυχρόνιες προοπτικές απασχόλησης, όπως αποτυπώνονται στις έρευνες συγκυρίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του IOBE για το πρώτο πεντάμηνο του 2014, παρουσιάζονται σημαντικά βελτιωμένες για όλους τους κλάδους σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια του πενταμήνου Ιανουαρίου-Μαΐου, καταγράφονται συστηματικά θετικές προσδοκίες για την απασχόληση στις κατασκευές και το λιανικό εμπόριο, όπως και για τις υπηρεσίες μετά το Μάρτιο.

Με βάση τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, το **2014** το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να υποχωρήσει. Εντός του έτους, αναμένεται ελαφρά άνοδος τόσο του αριθμού των μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα, όσο και του αριθμού των αυτοαπασχολούμενων.

Χαρακτηριστικά της ανεργίας κατά το Α' Τρίμηνο του 2014

Η εκτίναξη του ποσοστού ανεργίας τα τελευταία χρόνια συνοδεύεται από τη διαφοροποίηση της σύνθεσης των ανέργων ως προς τα διάφορα δημογραφικά χαρακτηριστικά τους (ηλικία, φύλο, μόρφωση κλπ.). Εξετάζοντας τη σύνθεση των συνολικά καταγεγραμμένων ανέργων με βάση την ηλικία προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα:

Από τους 1.342.299 άνεργους (Α' Τρίμηνο του 2014), ποσοστό **42,5%** (570,4 χιλ. περίπου) είναι άτομα ηλικίας **30-44 ετών**, ενώ το **26,7%** (358,9 χιλ.

άτομα) είναι ηλικίας **45-64 ετών**. Ωστόσο, με βάση το ποσοστό συμμετοχής των ατόμων κάθε ηλικιακής ομάδας στο συνολικό πληθυσμό, είναι ξεκάθαρο ότι η ομάδα που κατ' εξοχήν πλήττεται από την ανεργία είναι οι νέοι και ειδικότερα τα άτομα ηλικίας 15-19 και 20-24, όπου το ποσοστό **ανεργίας** τους είναι το υψηλότερο, καθώς φτάνει το **71,6%** και το **54,6%** αντίστοιχα κατά το Α' Τρίμηνο του 2014 (διάγραμμα 8).

Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο σε σύγκριση με αυτό των ανδρών. Συγκεκριμένα, το Α' Τρίμηνο του 2014 η ανεργία ανήλθε σε **31,4%** για τις γυναίκες και σε **25,0%** για τους άνδρες (διάγραμμα 9).

Η αυξανόμενη δυσκολία εύρεσης εργασίας λόγω της παρατεταμένης ύφεσης οδηγεί σε διεύρυνση της ομάδας των **μακροχρόνια ανέργων** (δηλαδή όσων αναζητούν εργασία πάνω από 12 μήνες). Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (Α' Τρίμηνο του 2014), από το σύνολο των ανέργων το 71,4% (958,7 χιλ.) είναι μακροχρόνια άνεργοι, ενώ το **23%** είναι **νέοι άνεργοι**, δηλαδή εισέρχονται για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας αναζητώντας απασχόληση (διάγραμμα 10).

Σχετικά με την κατανομή της ανεργίας με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης, παρατηρείται ότι το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας καταγράφεται στα άτομα που δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο (38,4%) ή δεν έχουν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (45%) και ακολουθούν οι απόφοιτοι Γυμνασίου (33,1%). Τα

χαμηλότερα (συγκριτικά) **ποσοστά** ανεργίας παρατηρούνται σε όσους έχουν **διδακτορικό ή μεταπτυχιακό** (15,3%) και στους **πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (18,7%** - διάγραμμα 11).

Η ανεργία σε έξι (6) από τις δεκατρείς (13) Περιφέρειες της Ελλάδος κατά το Α' Τρίμηνο του 2014 ήταν μεγαλύτερη από το μέσο ποσοστό ανεργίας της χώρας (διάγραμμα 12). Το υψηλότερο ποσοστό παρατηρείται στην περιφέρεια του **Νότιου Αιγαίου**, όπου οι άνεργοι καλύπτουν το **30,3%** του εργατικού δυναμικού της, ενώ ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία (με 29,9%) και η Δυτική Ελλάδα (με 29,7%).

Συμπερασματικά, το κόστος της οικονομικής ύφεσης σε όρους θέσεων απασχόλησης είναι τεράστιο, με συνέπεια ο χάρτης της Αγοράς Εργασίας να έχει αλλάξει δραματικά. Ωστόσο, η εξασθένηση του ρυθμού μείωσης της απασχόλησης κατά τον τελευταίο χρόνο δημιουργεί προσδοκίες για σταδιακή αναστροφή του αρνητικού κλίματος.

Αν και προβλέπεται ότι το ΑΕΠ και η απασχόληση θα επιστρέψουν σε θετικούς ρυθμούς μεταβολής το 2014, ωστόσο η ανεργία έχει ήδη διαμορφωθεί σε ένα πολύ υψηλό επίπεδο, με αποτέλεσμα η αποκλιμάκωσή της να καθίσταται μια αργή διαδικασία.

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, τα υπό εξέλιξη διευρυμένα προγράμματα ενεργητικής απασχόλησης του ΟΑΕΔ για την περίοδο 2014-2015 θα υποβοηθήσουν την επιτάχυνση της απορρόφησης των ανέργων και θα

συμβάλουν στην ταχύτερη ανάκαμψη του ποσοστού απασχόλησης (το οποίο υποχώρησε στο 53% το 2013 για άτομα 20-64 ετών, από 66% το 2009 και έναντι του εθνικού στόχου 70% για το 2020).

Συμπληρωματικό ρόλο στα προγράμματα αυτά μπορεί να έχει η επέκταση των δραστηριοτήτων και αναθεώρηση του πλαισίου λειτουργίας των **εταιρειών προσωρινής απασχόλησης** που έγινε με πρόσφατες νομοθετικές παρεμβάσεις (Ν. 4254/2014). Στις παρεμβάσεις αυτές περιλαμβάνονται επίσης: **(α)** η μείωση των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών (και επομένως του μη μισθολογικού κόστους εργασίας) από 1ης Ιουλίου του τρέχοντος έτους, η οποία μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε πιο μακροπρόθεσμη βάση, και **(β)** η μείωση των επιδομάτων τριετιών επί του κατώτατου μισθού για τους μακροχρόνια ανέργους, η οποία βελτιώνει τα κίνητρα των επιχειρήσεων για την πρόσληψη αυτής της κατηγορίας ανέργων, συμβάλλοντας έτσι στην αποτροπή της απαξίωσης των υφιστάμενων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

Εν κατακλείδι, δεδομένης της τρέχουσας αρνητικής συγκυρίας, καθίσταται ιδιαίτερο χρήσιμο ότι αυτή η Έκδοση προβάλλει αρκετές εταιρείες που διακρίνονται σε θέματα Διοίκησης των εργαζομένων τους. Αναδεικνύουμε λοιπόν, εταιρείες που καταφέρνουν μεταξύ άλλων να διατηρούν το προσωπικό τους, ή να το ελαττώνουν σε μικρότερο όμως βαθμό σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους, ή ακόμα σε κάποιες περιπτώσεις και να το αυξάνουν.

Πρόκειται για πετυχημένες εταιρείες που μπορούν να αποτελούν καλά παραδείγματα για όλους μας.

Υπηρεσίες Προσωρινής Απασχόλησης

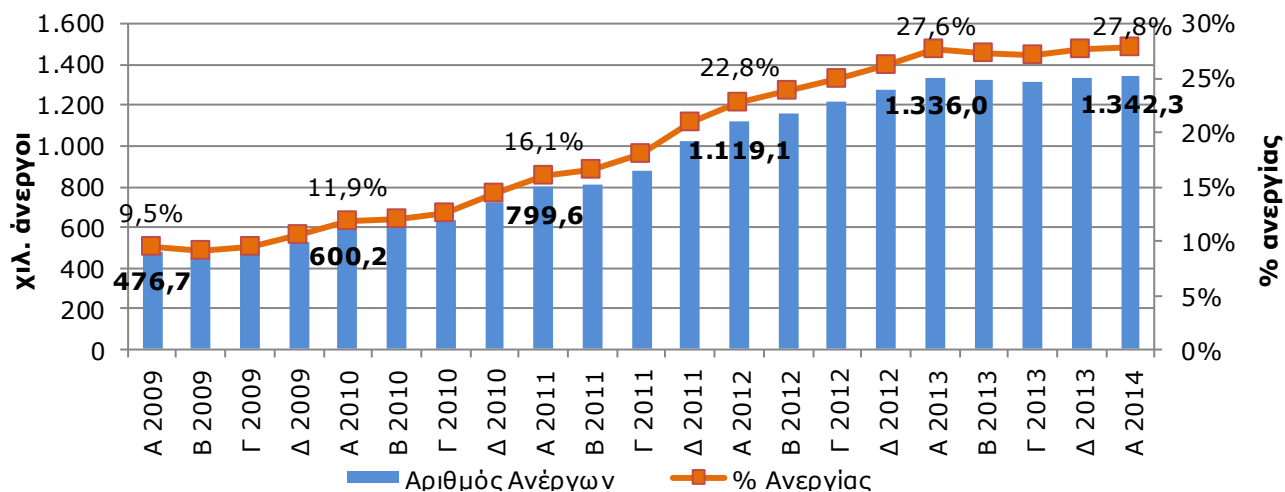
Οι εταιρείες Προσωρινής Απασχόλησης έχουν ως αντικείμενο δραστηριότητας την παροχή εργασίας από μισθωτούς τους σε άλλο εργοδότη (έμμεσο εργοδότη) με τη μορφή προσωρινής απασχόλησης. Την περίοδο 28 Απριλίου-21 Μαΐου 2014, η ICAP Group πραγματοποίησε **πρωτογενή έρευνα** με σκοπό τη διερεύνηση των αναγκών, το βαθμό χρήσης και την αξιολόγηση των υπηρεσιών προσωρινής απασχόλησης από τις εγχώριες επιχειρήσεις. Βάσει δείγματος 86 εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα και οι οποίες προέρχονται από διάφορους κλάδους της εγχώριας οικονομίας, προέκυψαν τα εξής ενδιαφέροντα ευρήματα:

- ✓ Το **45%** των εταιρειών του δείγματος έχουν **πραγματοποιήσει χρήση των Υπηρεσιών Προσωρινής Απασχόλησης** (ΥΠΑ). Το υπόλοιπο 55% των εταιρειών δεν έχουν χρησιμοποιήσει τις ΥΠΑ, κυρίως διότι «δεν έχουν την ανάγκη των συγκεκριμένων λύσεων» (44%) ή επειδή «δεν έχουν σχεδιάσει να κάνουν χρήση τους» (33%).
- ✓ Ως δημοφιλέστερες εταιρείες στον τομέα της παροχής Υπηρεσιών Προσωρινής Απασχόλησης αναγνωρίστηκαν η ICAP Group (86%), η Adecco (76%) και η Manpower (76%).
- ✓ Τα κυριότερα **κριτήρια επιλογής των εταιρειών** Προσωρινής Απασχόλησης είναι «η οικονομική προσφορά» (66%), «η φήμη της εταιρείας» (58%) και «η

ευελιξία στον χρόνο απόκρισης της εταιρείας» (55%).

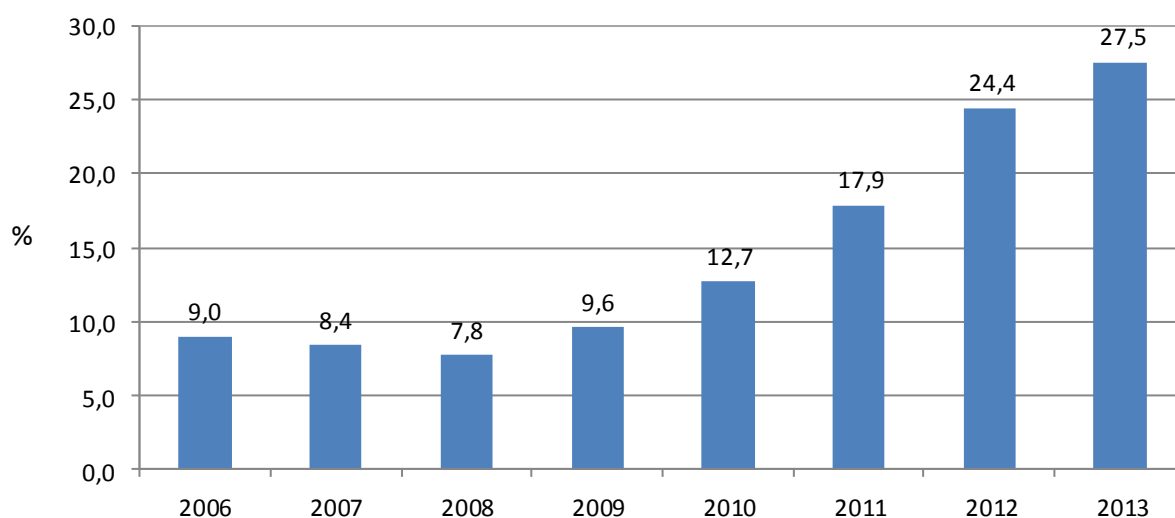
- ✓ Μέσω της συνεργασίας με τις εταιρείες Προσωρινής Απασχόλησης, το **82%** των επιχειρήσεων του δείγματος απασχολεί, κατά μέσο όρο, **το πολύ 10 άτομα** προσωπικό, το 11% απασχολεί από 11 έως 50 άτομα και μόλις το 7% περισσότερα από 50 άτομα.
- ✓ Η χρήση των ΥΠΑ κάλυψε κυρίως θέσεις **«Γραμματειακής Υποστήριξης» (30%)**, «Τηλεφωνικού Κέντρου/Υποστήριξης Πελατών» (20%), «Πωλητών/Merchandisers» (18%) και «Τμημάτων Παραγωγής/Αποθήκευσης» (18%).
- ✓ Το μεγαλύτερο ποσοστό των εταιρειών του δείγματος δήλωσε **αρκετά (63%) ή πολύ (28%)** ικανοποιημένο από την **ποιότητα των παρεχόμενων ΥΠΑ**. Αντίθετα, μόνο το 9% των εταιρειών δήλωσε λίγο ή καθόλου ικανοποιημένο.
- ✓ Τέλος, ως **σημαντικότερα οφέλη** από την χρήση των Υπηρεσιών Διάθεσης Προσωρινής Απασχόλησης αξιολογήθηκαν «η συγκράτηση του κόστους Ανθρώπινου Δυναμικού» (69%), «η απελευθέρωση χρόνου προσωπικού, προκειμένου να απασχοληθεί σε πιο σημαντικές λειτουργίες» (54%) και η «προσέλκυση ταλέντων» (23%).

Διάγραμμα 6. Εξέλιξη του αριθμού των ανέργων και του ποσοστού ανεργίας (2009-2014) ανά τρίμηνο

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

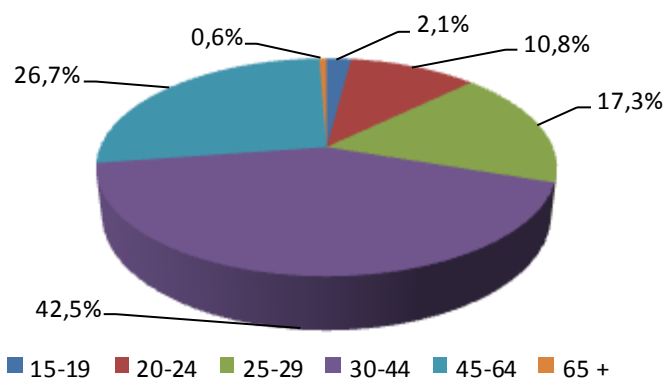
Διάγραμμα 7. Εξέλιξη του μέσου ετήσιου ποσοστού ανεργίας (2006-2013)

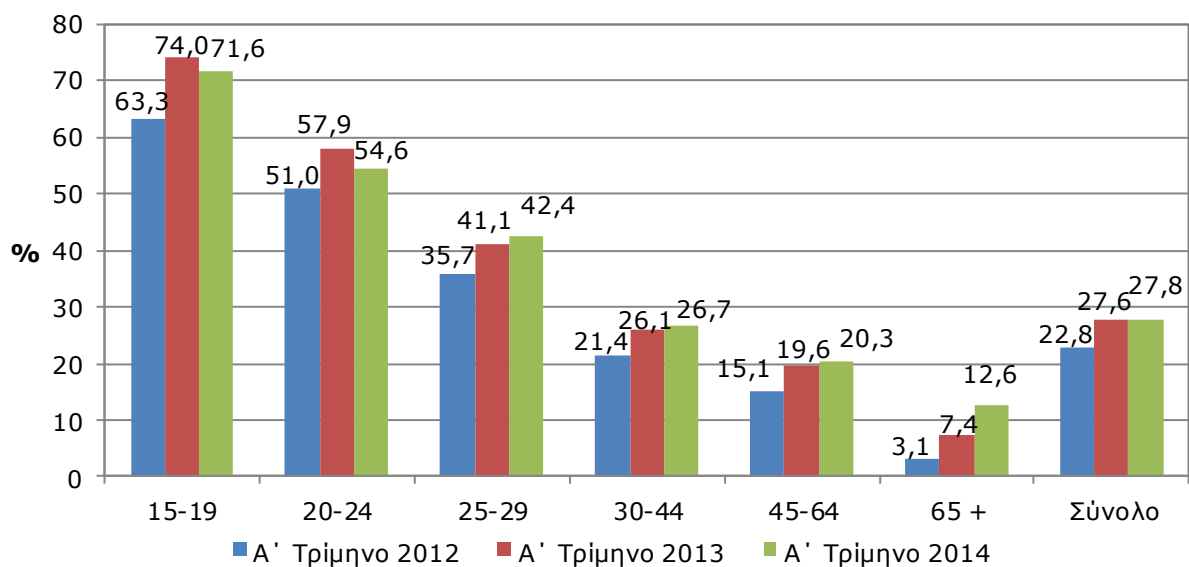
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 8.

Κατανομή των ανέργων ανά ηλικιακή ομάδα κατά το Α' Τρίμηνο του 2014

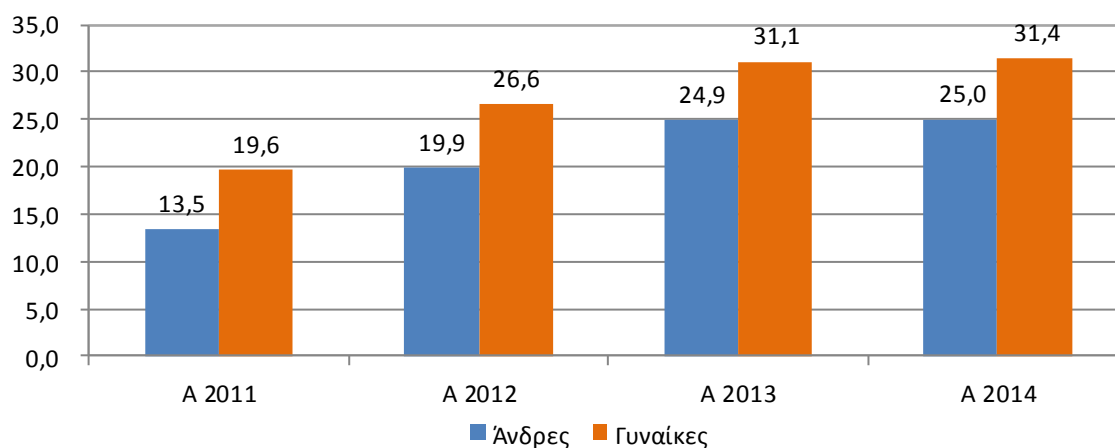

Ποσοστά ανεργίας κατά ομάδες ηλικιών Α' Τρίμηνο 2012, 2013 και 2014

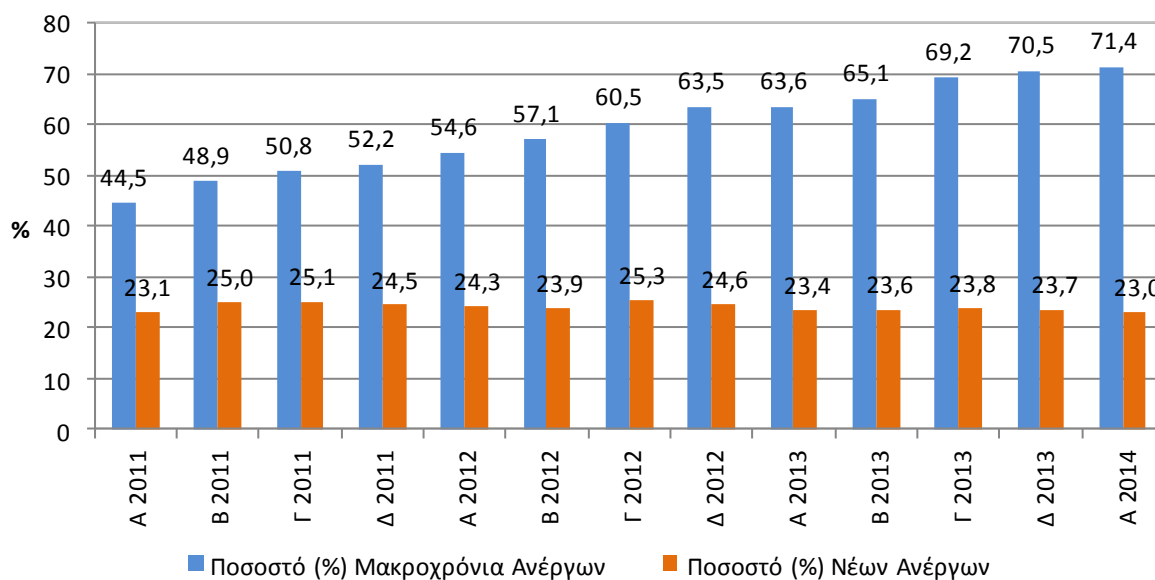
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 9. Ποσοστά ανεργίας ανά φύλο (Α' Τρίμηνο 2011-2014)

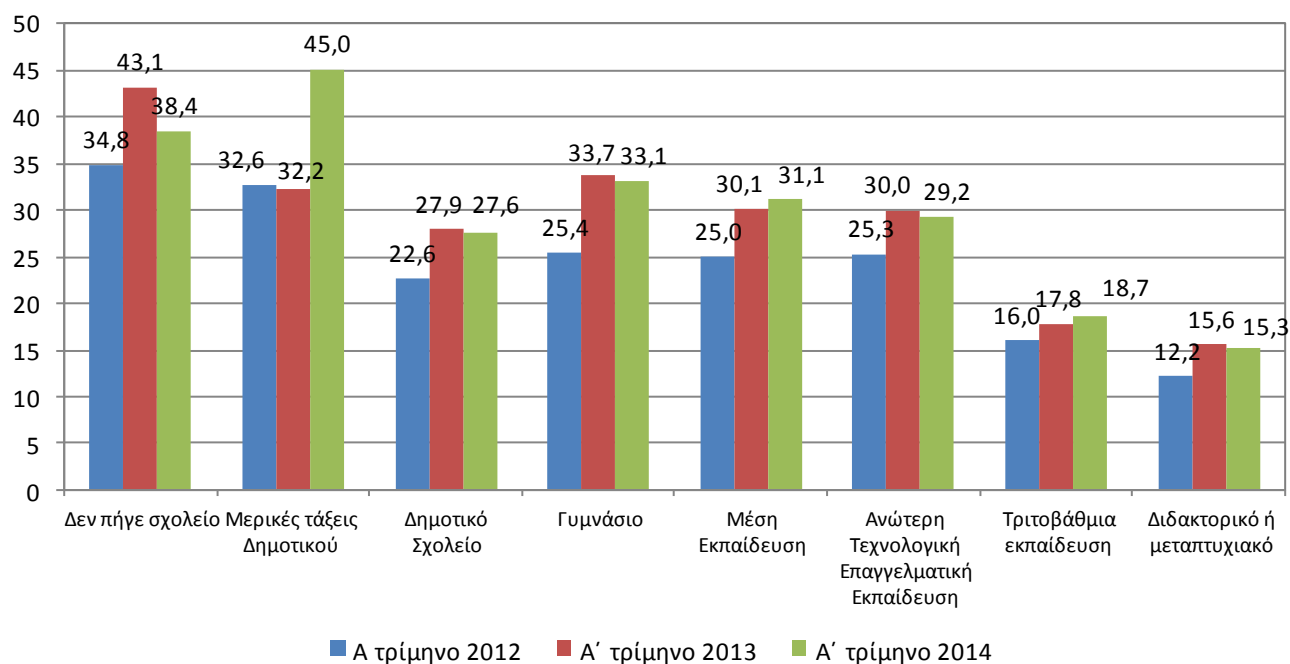
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 10. Ποσοστά νέων ανέργων και μακροχρόνια ανέργων (2011-2014)

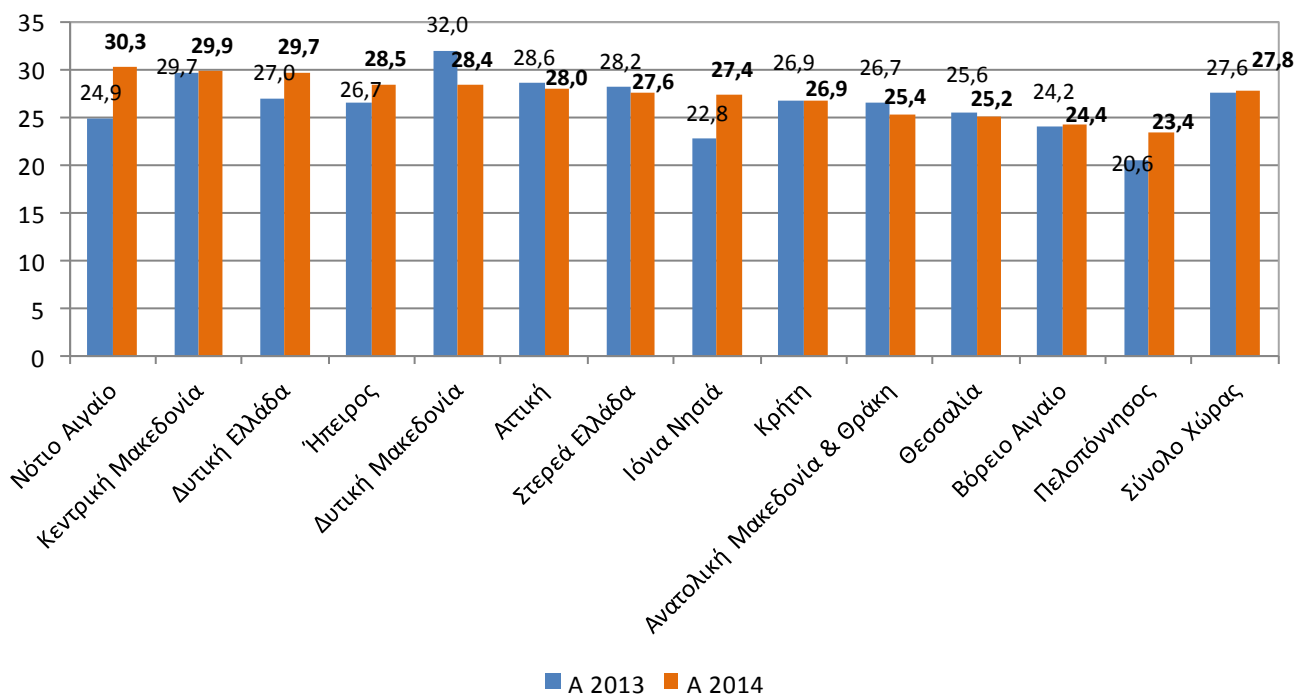
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 11. Ποσοστά ανεργίας ανά επίπεδο εκπαίδευσης (Α' Τρίμηνο 2012-2014)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Διάγραμμα 12. Ποσοστά ανεργίας ανά περιφέρεια Α' Τρίμηνο 2013 και 2014

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας Α. Αριθμός απασχολουμένων ανά φύλο και ομάδες ηλικιών (2011- 2014), ανά 3μηνο

Ομάδες ηλικιών και φύλο	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Σύνολο	4.165,5	4.124,2	4.040,8	3.886,9	3.785,0	3.729,9	3.668,0	3.597,0	3.504,2	3.535,0	3.533,7	3.479,9	3.483,7
15-19	16,2	18,1	20,6	19,2	17,7	16,3	16,1	13,6	11,1	11,7	13,6	12,2	11,1
20-24	186,0	169,7	162,8	148,9	139,5	135,5	126,2	123,5	117,0	116,8	121,1	122,4	120,2
25-29	459,8	452,5	439,7	409,8	386,6	380,3	374,2	358,8	337,7	321,2	318,6	309,1	316,8
30-44	1.851,5	1.844,9	1.810,8	1.754,3	1.714,8	1.683,7	1.656,1	1.611,6	1.588,6	1.603,9	1.599,4	1.568,1	1.566,2
45-64	1.569,5	1.561,5	1.534,1	1.486,1	1.463,4	1.454,6	1.438,0	1.433,8	1.397,1	1.428,3	1.426,1	1.412,2	1.413,3
65 +	82,4	77,6	72,7	68,6	63,0	59,6	57,3	55,8	52,8	53,1	54,8	55,9	56,2
Άνδρες	2.458,3	2.436,3	2.384,7	2.281,8	2.225,1	2.187,2	2.154,7	2.106,1	2.055,3	2.076,5	2.081,8	2.047,6	2.034,8
15-19	10,7	13,2	14,7	13,2	12,6	11,3	12,1	10,9	8,3	8,6	8,8	8,2	6,6
20-24	109,0	99,5	95,6	86,7	82,7	81,1	76,7	73,3	70,9	70,0	73,9	72,8	70,3
25-29	260,2	259,8	255,5	234,5	217,6	211,2	213,1	199,4	186,6	179,5	180,5	175,4	173,9
30-44	1.068,9	1.066,1	1.046,7	1.008,1	986,4	965,5	946,4	926,3	917,4	929,5	926,6	910,5	906,4
45-64	951,3	943,8	921,5	891,8	880,9	876,1	864,9	855,1	834,9	850,9	853,3	842,3	837,6
65 +	58,2	53,9	50,7	47,5	44,9	41,9	41,5	41,1	37,1	37,9	38,8	38,3	40,0
Γυναίκες	1.707,2	1.688,0	1.656,1	1.605,1	1.559,9	1.542,7	1.513,3	1.490,9	1.448,9	1.458,6	1.451,8	1.432,3	1.448,9
15-19	5,5	4,9	5,9	6,0	5,1	5,0	4,0	2,7	2,7	3,1	4,8	4,0	4,4
20-24	77,0	70,1	67,2	62,2	56,8	54,3	49,5	50,1	46,1	46,8	47,2	49,5	49,9
25-29	199,6	192,7	184,3	175,3	168,9	169,0	161,2	159,4	151,1	141,7	138,1	133,7	142,9
30-44	782,7	778,7	764,1	746,2	728,4	718,1	709,7	685,3	671,2	674,3	672,9	657,6	659,8
45-64	618,2	617,7	612,7	594,3	582,6	578,5	573,1	578,7	562,2	577,4	572,8	569,9	575,7
65 +	24,2	23,7	22,0	21,1	18,1	17,7	15,8	14,7	15,6	15,2	16,1	17,6	16,2

Σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας Β. Απασχόληση ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (2011-2014), ανά 3μηνο

Κλάδοι	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Πρωτογενής Τομέας													
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	512,9	503,6	497,3	488,9	480,8	484,3	481,7	475,2	475,4	481,1	488,8	478,9	479,6
Δευτερογενής Τομέας													
Ορυχεία και Λατομεία	10,7	10,1	12,2	11,8	11,2	9,9	12,6	10,6	10,0	10,7	8,9	8,8	10,3
Μεταποίηση	435,2	410,7	412,1	380,8	367,8	351,0	347,2	339,7	329,3	326,8	324,3	318,5	315,3
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	24,1	22,3	24,6	25,7	25,1	25,6	26,7	26,6	28,7	26,5	26,4	29,2	28,7
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	26,8	27,6	25,8	25,2	22,4	19,7	22,3	22,9	19,3	22,9	23,0	23,8	23,0
Κατασκευές	263,6	258,7	238,0	222,9	214,5	208,8	198,9	181,4	171,0	165,4	159,7	153,3	149,6
Τριτογενής Τομέας													
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	780,3	770,3	740,3	718,1	687,2	671,0	653,5	643,1	634,9	639,0	631,7	616,4	621,1
Μεταφορά και αποθήκευση	200,4	202,7	193,6	188,7	184,6	177,1	179,2	171,9	175,2	172,4	169,9	174,4	175,6
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	272,4	304,6	318,7	287,0	258,1	274,7	295,8	259,9	236,3	263,7	285,6	251,2	248,9
Ενημέρωση και επικοινωνία	83,7	79,6	70,9	67,8	73,1	71,3	66,6	76,2	76,6	76,5	75,5	76,1	74,3
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	113,3	111,2	114,3	116,1	117,6	121,0	104,3	101,5	103,5	110,5	109,3	105,0	104,1
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	4,8	4,5	6,3	7,0	5,7	6,3	6,1	5,0	2,6	2,3	3,7	3,2	3,0
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	218,5	211,6	211,6	214,1	219,5	217,3	219,5	215,2	198,6	193,5	202,4	195,2	193,3
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	79,9	82,7	74,8	72,0	71,0	72,2	64,7	61,9	58,5	59,8	64,0	65,8	72,9
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	368,1	360,6	354,1	336,7	332,9	315,9	318,7	339,2	326,3	323,0	322,7	328,2	323,8
Εκπαίδευση	306,9	310,7	300,7	299,2	303,4	301,2	283,1	273,5	269,4	277,4	270,0	282,3	290,3
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	243,4	237,1	239,9	232,5	230,8	226,8	215,6	221,0	219,6	217,1	205,2	209,4	206,5
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	46,6	48,1	49,0	46,1	41,5	40,9	39,5	39,3	43,0	40,6	42,3	45,6	44,2
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	87,0	87,2	85,7	81,6	76,5	75,1	77,0	76,9	72,5	70,9	71,8	64,1	69,3
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	84,9	78,5	68,2	62,8	59,0	57,6	53,3	54,5	52,3	53,4	47,4	48,6	48,7
Δραστηριότητες ετερόδοικων οργανισμών και φορέων	2,1	2,0	2,6	2,0	2,0	2,2	1,6	1,6	1,1	1,4	1,2	1,6	1,3
Σύνολο	4.165,5	4.124,2	4.040,8	3.886,9	3.785,0	3.729,9	3.668,0	3.597,0	3.504,2	3.535,0	3.533,7	3.479,9	3.483,7
<i>Σε χιλ. άτομα</i>													

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας Γ. Απασχολούμενοι ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2011-2014), ανά 3μηνο

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	110,6	111,2	122,3	126,7	133,2	142,3	140,7	136,4	122,9	128,4	135,3	136,5	138,6
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	772,8	763,1	733,8	724,0	723,4	712,3	697,7	699,2	702,2	708,3	703,6	702,4	692,7
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν.Επαγ. Εκπαίδευσης	737,1	720,6	725,8	694,9	677,9	672,5	647,3	650,9	611,3	615,5	638,4	629,1	648,1
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	1.361,1	1.354,0	1.324,5	1.275,7	1.238,3	1.227,9	1.217,2	1.202,3	1.188,6	1.212,9	1.185,0	1.164,0	1.158,8
Απολυτήριο Γυμνασίου	439,4	440,1	438,9	418,2	405,8	391,7	380,9	358,8	347,2	339,1	342,8	337,3	340,3
Απολυτήριο Δημοτικού	709,7	699,2	666,4	619,6	582,9	561,8	564,0	529,3	512,5	512,5	508,4	490,8	484,1
Μερικές τάξεις Δημοτικού	16,6	15,6	12,2	12,1	10,2	10,2	10,0	10,3	9,2	7,4	8,1	8,1	9,1
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	18,2	20,4	16,9	15,7	13,4	11,2	10,3	9,9	10,3	10,9	12,1	11,7	12,0
Σύνολο	4.165,5	4.124,2	4.040,8	3.886,9	3.785,0	3.729,9	3.668,0	3.597,0	3.504,2	3.535,0	3.533,7	3.479,9	3.483,7

Σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας Δ. Αριθμός ανέργων ανά φύλο και ομάδες ηλικιών (2011-2014), ανά 3μηνο

Ομάδες ηλικιών και φύλο	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Σύνολο	799,6	815,6	883,5	1.028,6	1.119,1	1.163,0	1.218,4	1.279,9	1.336,0	1.327,9	1.320,3	1.337,2	1.342,3
15-19	21,0	22,1	25,1	28,5	30,5	29,2	31,9	30,7	31,5	31,7	32,2	30,4	27,8
20-24	113,4	121,3	127,2	140,7	145,3	148,5	153,5	158,1	160,6	154,6	147,3	146,1	144,3
25-29	163,8	171,1	189,5	210,5	214,3	219,3	228,3	232,6	235,8	253,7	245,7	248,1	232,7
30-44	327,5	324,9	351,1	414,8	467,0	486,2	504,4	538,6	562,4	549,9	558,0	565,4	570,4
45-64	172,2	174,8	188,2	231,6	260,1	277,3	297,6	316,2	341,4	331,5	332,3	341,2	358,9
65 +	1,8	1,4	2,3	2,4	2,0	2,6	2,7	3,7	4,2	6,5	4,9	6,0	8,1
Άνδρες	382,3	390,9	426,8	502,9	552,4	580,3	601,9	646,1	680,6	667,4	657,9	671,0	677,8
15-19	11,7	10,5	12,6	14,2	16,2	13,6	13,4	16,4	17,4	17,1	15,7	14,4	13,6
20-24	50,5	55,6	60,9	65,3	65,8	68,0	71,4	74,6	79,7	77,1	77,3	75,2	71,7
25-29	78,7	83,4	91,5	102,9	109,4	113,7	116,8	124,4	120,8	128,2	124,9	123,3	119,4
30-44	146,7	145,7	156,2	191,0	218,8	232,6	238,0	254,9	271,7	257,9	258,0	271,0	276,2
45-64	93,7	95,3	104,7	128,3	141,1	150,9	160,2	172,9	187,6	181,5	177,9	182,5	190,1
65 +	1,0	0,6	0,9	1,1	1,1	1,5	2,1	2,9	3,4	5,6	4,0	4,6	6,7
Γυναίκες	417,3	424,7	456,7	525,8	566,7	582,7	616,4	633,8	655,4	660,5	662,4	666,2	664,5
15-19	9,3	11,6	12,5	14,3	14,3	15,6	18,5	14,4	14,1	14,6	16,4	16,0	14,3
20-24	62,9	65,7	66,4	75,4	79,5	80,5	82,0	83,5	80,9	77,5	70,0	70,9	72,6
25-29	85,1	87,7	98,0	107,7	104,9	105,6	111,5	108,2	114,9	125,5	120,8	124,9	113,3
30-44	180,8	179,3	194,8	223,8	248,1	253,6	266,4	283,7	290,8	291,9	300,0	294,4	294,1
45-64	78,5	79,5	83,5	103,3	119,0	126,4	137,4	143,3	153,9	150,0	154,3	158,6	168,8
65 +	0,7	0,8	1,5	1,3	0,9	1,0	0,6	0,8	0,8	0,9	0,9	1,3	1,4

Σε χιλ. άτομα

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πίνακας Ε. Αριθμός ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης (2011-2014), ανά 3μηνο													
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Σύνολο	799,6	815,6	883,5	1.028,6	1.119,1	1.163,0	1.218,4	1.279,9	1.336,0	1.327,9	1.320,3	1.337,2	1.342,3
Διδακτορικό ή Μεταπτυχιακός τίτλος	12,6	12,4	13,2	17,6	18,5	21,4	20,5	23,3	22,7	21,6	26,1	24,8	25,0
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	93,5	102,0	121,9	129,7	137,9	140,5	147,5	141,4	152,4	154,7	165,1	167,0	159,2
Πτυχίο Ανώτερης Τεχν.Επαγ. Εκπαίδευσης	164,2	171,2	186,1	211,7	229,1	238,5	253,7	268,9	262,4	272,1	277,4	284,5	267,4
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	296,9	294,7	325,3	383,3	412,8	439,3	457,8	479,2	511,8	510,4	500,2	507,1	522,7
Απολυτήριο Γυμνασίου	99,9	97,0	101,2	122,6	138,1	136,8	146,5	162,1	176,1	165,8	161,9	159,5	168,4
Απολυτήριο Δημοτικού	123,1	122,6	126,1	151,9	170,7	176,7	181,5	194,3	198,5	189,9	176,7	181,9	184,7
Μερικές τάξεις Δημοτικού	3,9	5,2	3,9	4,7	4,9	3,4	3,7	3,5	4,4	4,9	5,3	5,8	7,4
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	5,6	10,6	5,7	7,1	7,1	6,3	7,2	7,2	7,8	8,4	7,5	6,6	7,5
Σε χιλ. άτομα													
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού													

Πίνακας ΣΤ. Αριθμός ανέργων ανά περιφέρεια (2011-2014), ανά 3μηνο													
Περιφέρεια	Α 2011	Β 2011	Γ 2011	Δ 2011	Α 2012	Β 2012	Γ 2012	Δ 2012	Α 2013	Β 2013	Γ 2013	Δ 2013	Α 2014
Σύνολο Χώρας	799,6	815,6	883,5	1.028,6	1.119,1	1.163,0	1.218,4	1.279,9	1.336,0	1.327,9	1.320,3	1.337,2	1.342,3
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	47,1	52,9	52,3	56,2	59,5	62,6	55,1	57,2	68,0	70,1	69,8	66,0	65,1
Κεντρική Μακεδονία	144,5	154,5	155,9	185,1	200,8	201,2	211,8	223,9	236,9	241,1	238,6	239,5	233,3
Δυτική Μακεδονία	26,5	27,5	25,9	28,7	32,6	34,2	35,2	33,7	36,1	37,2	36,0	32,9	32,3
Ήπειρος	22,2	23,1	22,9	27,2	29,4	31,4	33,4	36,4	38,4	39,0	39,3	39,8	40,7
Θεσσαλία	46,9	49,4	58,4	61,9	65,6	70,4	75,6	77,8	81,4	81,2	79,1	78,3	79,2
Ιόνια Νησιά	19,2	13,0	8,2	13,0	14,8	13,7	11,0	16,1	20,8	15,2	12,0	18,3	24,8
Δυτική Ελλάδα	45,3	47,3	53,9	56,9	66,6	70,3	77,7	76,8	75,8	81,6	82,2	81,3	83,8
Στερεά Ελλάδα	39,4	42,0	46,7	57,6	59,1	68,3	69,2	68,5	66,4	65,3	68,0	68,8	65,9
Αττική	283,6	301,0	351,3	416,7	438,4	455,3	507,5	526,1	526,3	523,5	529,7	530,4	517,8
Πελοπόννησος	30,2	31,3	35,1	40,0	44,8	46,6	47,5	48,5	50,7	53,6	54,7	56,1	57,5
Βόρειο Αιγαίο	10,2	11,6	11,6	13,8	16,7	19,0	19,1	19,1	20,7	18,9	17,4	17,1	20,0
Νότιο Αιγαίο	37,1	21,2	16,6	18,8	20,9	23,8	21,7	28,9	37,9	31,2	28,0	35,7	47,0
Κρήτη	47,5	40,9	44,6	52,9	69,8	66,1	53,5	67,0	76,6	70,0	65,4	72,9	75,2
Σε χιλ. άτομα													
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έρευνα Εργατικού Δυναμικού													

